

**Освітня програма
Комунального закладу
«Коротичанський ліцей Пісочинської селищної ради»
на 2024/2025, 2025/2026 навчальні роки
II ступеня (базова середня освіта)
8-9-ті класи**

Освітня програма КЗ «Коротичанський ліцей Пісочинської селищної ради» розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 № 538 та від 26.02.2020 № 143), наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Освітня програма II ступеня базової середньої освіти ліцею окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження (в годинах), його розподіл між освітніми галузями (додаток 1);

- очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст навчальних предметів, логічна послідовність їх вивчення;

- перелік навчальних програм, що використовуються ліцеєм у освітньому процесі (додаток 2);

- опис форм організації освітнього процесу

- опис інструментарію оцінювання;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах), його розподіл між освітніми галузями.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9-х класів закладу загальної середньої освіти складає 2467,50 годин/навчальний рік:

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ліцею (додаток 1), що ґрунтується на таблиці 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.

Навчальний план ліцею передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначається ліцеєм, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних

освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення ліцею і відображається в річному навчальному плані.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової;
- запровадження факультативів, курсів за вибором.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани ліцею містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» ліцей формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу освіти, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Для недопущення перевантаження учнів, які займаються в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо), за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів (спілкування державною, спілкування іноземними мовами, математична грамотність, компетентності в природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння навчатися впродовж життя, соціальні і громадянські компетентності, підприємливість, загальнокультурна грамотність, екологічна грамотність і здорове життя).

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та

громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Освітній процес в 8-9 класах ґрунтується на діяльнісній спрямованості навчання, яка передбачає включення здобувачів освіти до різних видів активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Де це можливо не лише показується виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створюються умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Форми організації освітнього процесу

У зв'язку із введенням військового стану в країні, з тим, що Пісочинська територіальна громада, на території якої знаходиться ліцей, входить до переліку територій ведення бойових дій та через загрозу ракетних обстрілів населених пунктів громади з 01 вересня 2024 року в ліцеї організовується освітній процес для учнів 1-11 класів з використанням технологій дистанційного навчання, так як у закладі немає відповідних бомбосховищ для захисту здобувачів освіти, працівників закладу та умов для змішаного навчання.

Для охоплення всіх здобувачів освіти, забезпечення якісного виконання освітньої програми станом на 1 вересня 2024 року освітній процес буде організовано із використанням технологій дистанційного навчання та здійснюватиметься за допомогою платформ Zoom, Google диск, Google Classroom, Google Meet та інших, вебплатформи «Всеукраїнська школа онлайн».

При обмежених технічних можливостях та відсутності стабільного інтернет з'єднання запропоновані до використання месенджери Telegram, Viber, WhatsApp, Facebook Messenger, без використання відеовикликів.

При складних життєвих обставинах, незадовільних умовах і відсутності технічних засобів для дистанційного навчання запропоновано використовувати SMS повідомлення та телефонні дзвінки.

Електронні журнали формуються в інформаційно-комунікаційній автоматизованій системі «Нові знання».

При організації освітнього процесу в *дистанційному форматі у синхронному режимі* тривалість навчальних занять не повинна перевищувати для учнів:

або 2 навчальних заняття по 45 хвилин

або 3 навчальних заняття 40 хвилин

або 4 навчальних заняття 30 хвилин

або 5 навчальних занять 20 хвилин.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей учителями ліцею проводяться практичні заняття, як форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Практичні заняття та заняття практикуму будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу перед вчителем. Учителями проводяться оглядові екскурсії, які припускають цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Заочні та очні екскурсії, віртуальні подорожі в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З метою належної організації освітнього процесу у ліцеї формуються *інклюзивні класи*, організовується навчання за *індивідуальною формою* (за необхідності).

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 квітня 2011 № 329 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових предметів у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 № 1222.

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестація при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому враховується динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися:

- важливість тем, які вивчались у I та II семестрах;
- тривалість їх вивчення та складність змісту;
- динаміка особистих навчальних досягнень учня з предмета протягом року;
- уміння застосовувати учнем набуті протягом навчального року знання тощо.

Оцінювання навчальних досягнень учнів регіонального курсу за вибором «Харківщинознавство» здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1222 від 21.08. 2013 року «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» у частині, що стосується історії та географії. Передбачені програмою практичні роботи та дослідження є складовою опанування відповідної навчальної теми, а їх результати враховуються при визначенні рівня загальноосвітньої підготовки учнів.

Навчальні дослідження виконуються у вигляді презентацій, творчих робіт (есе), міні-проектів, до виконання яких пропонується залучати й членів родини учнів. Із запропонованої тематики досліджень учень за бажанням вибирає 1-2 дослідження (упродовж року) та виконує його індивідуально або в групі. Учителю оцінює таку роботу під час її захисту чи презентації.

Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5–11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2008 року № 496; пункти 9–10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу).

Здобувачі освіти за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію відповідно до п.5 розділу III Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8, у редакції наказів Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 № 955, від 10.02.2021 № 160 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 № 184/28314.

Освітня програма ліцею II ступеня (базова середня освіта) передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Додаток 1

Навчальний план для 8-9-их класів з навчанням українською мовою

№ з/п	Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
			8-А	8-Б	9-А	9-Б
1	Мови і літератури	Українська мова	2+1	2+1	2+1	2+1
2		Українська література	2	2	2	2
3		Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
4		Зарубіжна література	2	2	2	2
5	Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
6		Всесвітня історія	1	1	1	1
7		Основи правознавства			1	1
8	Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1
9	Математика	Алгебра	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5
10		Геометрія	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5
11	Природознавство	Біологія	2	2	2	2
12		Географія	2	2	1,5	1,5
13		Фізика	2	2	3	3
14		Хімія	2	2	2	2
15	Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
16		Інформатика	2	2	2	2
17	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
18		Фізична культура	3	3	3	3
Разом			31,5+2	31,5+2	33+1	33+1
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації			3	3	3	3
Харківщинознавство			1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження			33	33	33	33
Всього			34,5	34,5	36	36

Додаток 2

Перелік навчальних програм для 8-9 класів (затверджені наказами Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, від 23.10.2017 № 1407 та від 03.08.2022 № 698)

№ з/п	Назва навчальної програми
1	Української мова. 5-9-і класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
2	Українська література. 5-9-і класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
3	Біологія. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
4	Навчальні програми: «Історія України. 5–9 класи», «Всесвітня історія. 7–9 класи» (наказ МОН України від 03.08.2022 р. № 698)
5	Географія. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
6	Зарубіжна література. 5-9-і клас. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
7	Інформатика. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
8	Математика. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
9	Мистецтво. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
10	Основи здоров'я. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
11	Трудове навчання. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
12	Фізика. 7-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
13	Фізична культура. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
14	Хімія. 7-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
15	Іноземні мови (англійська). 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
16	Харківщинознавство. Програма краєзнавчого курсу за вибором для учнів 8-9-х класів закладів загальної середньої освіти (розглянуто та схвалено вченою радою КВНЗ «ХАНО», протокол № 1 від 25.03.2021)